

zpracování studentstvem i interessenty — ačkoliv je velice drahá — jistě hojně vyhledávána a čtena. Dr. Přenosil.

Prof. Dr. Ant. Kolář: Vztahy evropské kultury k antice. — Extense čs. vysokých škol v republice Československé. Sbíрка přednášek a rozprav. Řada III. Extense university Komenského v Bratislavě. — Praha 1929. — Jednota čs. matematiků a fysiků, 8°. Cena Kč 50.—. Str. 272. — Ve svém spisu shrnuje autor své přednášky o působení antiky na evropskou kulturu, které konal nejprve na pražské a později na bratislavské filosofické universitě. Dříve než přistupuje k vlastnímu předmětu své studie, zkoumání antických vlivů na dnešní jednotlivé složky společenské, Kolář stručně pojednává o úloze antiky v dosavadním dějinném vývoji evropském: podává krátký přehled dějin řeckých a římských, a sleduje působení v antické době vzniklých myšlenkových proudů na pozdější ideové směry: na scholastiku, humanismus, renaissanci, reformaci, osvícenství a konečně na novohumanismus a klasicismus. V druhé části svého spisu zevrubně zkoumá které antické prvky zůstaly dochovány až po dnes v jednotlivých odvětvích soudobé kultury: ukazuje, jak dnešní stát, náboženství, řeč, písmo, řečnictví, umění, vědy i hospodářství kotví svými základními principy v antické době, již vytvořené instituce, uznané vědecké poznatky, nebo její esthetické citění, jsou zachovány, i když modifikovány vlivem neustále se měnícího společenského prostředí, v převážné většině společenských oborů dneška. Nejpatrnějším je udržení této kontinuity přítomné doby s antikou v právu: neboť římské právo pro svoji vnitřní pravdivost, a pro svůj humanitní a mravní základ, který převzalo a dochovalo z práva řeckého doby hellenistické, zasahuje neustále hluboko do všeho moderního, soukromého i veřejného života. Autor uvádí některé instituce jež právo římské přejalo z právních systémů starších a dokazuje nutnost znalosti latiny neb řečtiny pro každého, kdo chce studovati historii práva.

V dalším přihlíží Kolář speciálně ke kultuře československé a sleduje jednotlivé antické vlivy na ni působící a ji utvářející, v průběhu dějinném a i v dnešní době. A v závěru dokazuje, že antiku, která nejvšestranněji a nejzevrubněji zabývala se problémy, které nepřestávají zaměstnávat lidského ducha ani dnes, musí i nadále zůstatí podkladem všeho současného kulturního života i evropské kultury. Život moderního člověka musí být obrozen, sice ne antikou celou, nýbrž hellenistickým jejím duchem.

Kniha Kolářova je cenná nejen pro množství snesených dokladů, jimiž prokazuje závislost dnešní kultury na antické, ale i pro svoji formu, která ji přibližuje i těm, kteří s antikou se dosud nezabývali, a doplňuje jednostranný, od historického hlediska oproštěný pohled na soudobý společenský řád, dočasný to výsledek historického procesu vývojového, jehož začátek spadá do často přehlížené antiky. Dr. J—k.

William Martin: Les hommes d'Etats pendant la guerre. Paris. Editions des horizons de France. 39, Rue du général Foch, 1929. 380 stran, cena 40 franků. Statesmen of the war in retrospect 1918—1928 by William Martin Jarrold publ. London, Lim. 344. Palernoster Rou E. C. 4, str. 287, 162 Kč. — Dvacetipětí státníkům dostalo se zdařilých portrétů z pera W. Martina, předválečného redaktora zahraniční části »Journalu de Genève« a od r. 1919 hlavního jeho politického redaktora. Jeho žurnalistická činnost dala mu příležitost poznati osobně téměř všechny státníky, o nichž píše, a tak podati jejich ostré, živé, někdy až snad odvážné charakteristiky. Výběr dvacetipětí státníků činných za války jistě nebyl lehký, přesto však se autorovi skvěle podařil. portréty lze rozdělití celkem na dvě skupiny státníků. První tvoří ti, kteří válkou byli rozdrčení, druhou ti, kteří událostmi rostli a suverénně je ovládli. Jednotlivé portréty zařadil autor do deseti skupin:

I. Tři císařové: Vilém II., František Josef, Mikuláš II. II. Počátky války: Pašič, von Bethmann-Hollweg, Tisza, Poincaré, Lord Grey. III. Utrpení Belgie: Kardinál Mercier. IV. Noví spojenci: Sonino, Venizelos, Bratianu. V. Nekonečná válka: Lord Asquith, Briand. VI. Činná dobročinnost: Hoover, Ador. VII. Zákrok Ameriky: Wilson, pl. House. VIII. Mír na obzoru: Černín. IX. Národnosti: Masaryk a Beneš, Pilsudski a Paderewski. X. Nejvyšší napětí: Lloyd George, Clemenceau. — Portréty státníků, jichž činnost jsme měli příležitost poznati zblízka, nezdají se býti příliš objektivně podané (císař Karel a jeho obklopení se Slovy [Černín a Martinic], nebo rozdíl mezi Masarykem a Kramářem: Masaryk chtěl federalismus, aby zachránil monarchii, Kramář jej chtěl, aby ji rozvrátil); než to nás nesmí opravňovati k domněnce, že i ostatní autorovi bližší než státníci střední Evropy, mají stejné chyby v jeho podání, neboť málokterý západní žurnalista zná do všech fines poměry středoevropské. Nás musí potěšiti, že autor zařadil mezi 25 mužů velkého politického formátu dva naše státníky, Masaryka a Beneše, jichž dvojportrét zakončil slovy: »Mezi všemi státy nově zrozenými nebo zvětšenými válkou Československo mělo zvláštní štěstí, že mělo dva státníky opravdu hodné toho jména. Tomuto privilegiu, tedy těmto mužům musí děkovati za svůj nynější rozkvět a za jedinečné místo, které zaujímá ve světě.« Zajímavě je reagováno na účast Němců ve vládě: »Poslední akt presidenta Masaryka, v němž plně ukázal své vlastnosti státníka, bylo umožnění vstupu zástupcům německé menšiny do vlády. Československo není homogením státem o nic více než Rakousko-Uhersko pokud se týče národnosti (?) a kdyby dělalo tytéž chyby jako Habsburgové, jednoho krásného dne by je stihl tyž osud.« — Přeložením Martinovy knihy bude cenně obohacena překladová literatura politická a memoirová.

S. K.

JUC. Jan Slaviček: Souběh žalobních práv v trestním řízení. (Práce ze seminářů práv. fakulty Karlovy univ.-seminář prof. Miříčky. — Praha 1929. — Stran 45, 80. Autor vytýčiv především, že platný náš trestní řád neupravuje výslovně otázku konkurence několika žalobních práv, vzházejících z jediného takového činu různým žalobcům, podává nejprve ve všeobecné části své práce základní předpoklady o právní povaze trestního procesu a otázek, s tím souvisejících. V části zvláštní pak sleduje autor jednotlivé případy konkurence žalobních práv, a to především pokud jde o několik žalobců soukromých, dále o souběh veřejného a soukromého práva žalobního, souběh několika subsidiárních žalobních a posléze o souběh více oprávnění provésti jediné právo žalobní. Přihlížeje co nejširě k literatuře, cizímu zákonodárství a judikatuře snaží se autor vyčerpati obsáhlou kasuistiku zejména co do postupu v jednotlivých stadiích procesních a nevyhýbá se samostatnému řešení. Práce jeho stává se tak nejen pečlivou studií teoretickou, nýbrž i prospěšnou pomůckou pro právní praxi. —jkt.—

Dr. Jan Krčmář: Právo občanské. I. Výklady úvodní a část všeobecná. Nákl. Všehrdu, 1929, str. 203. — Touto knihou počíná prof. dr. Krčmář vydávati svůj systém občanského práva (nazývá jej sám v předmluvě příručkou) Tento soustavný výklad jest založen v podstatě na základech přednášek, vydávaných dosud blavně, pro potřebu posluchačů Kdo měl příležitost sledovati postupně vydání těchto učebnic, ví, jak pečlivě je autor při každém vydání doplňoval a opravoval, takže soustavné dílo dnes vyváděvané jest opravdu vypilované a jest autoru jistě ke cti. Jest to vlastně první český systém občanského práva vůbec; tím větší ovšem zásluha autorova. Nové vydání všeobecné části má všechny přednosti dosavadních učebnic Krčmářových. Výklady jeho zdají se sice při prvním studiu leckdy příliš suché a příliš abstraktní, ale teprve ovládne-li studující látku úplně, »přijde jim na